

Stapi lífeyrissjóður

Ársreikningur 2011

Skýrsla stjórnar

Árið 2011 var að mörgu leyti krefjandi rekstrarár fyrir Stapa lífeyrissjóð. Verðbólga var áfram mikil innanlands, fjárfestingarkostir fábreyttir og miklar sveiflur urðu á erlendum mörkuðum, þar sem áhrifa fjármálakreppunnar, sem hófst 2007 gætir enn. Raunávöxtun Tryggingadeildar sjóðsins var nálægt núlli og því talsvert undir markmiðsávöxtun sinni. Réttindi í deildinni voru lækkuð um 6% á árinu, en þetta er í fyrsta skipti sem sjóðurinn hefur þurft að grípa til lækkana á réttindum eftir bankahrunið 2008 og þá efnahagserfiðleika sem fylgt hafa í kjölfarið. Rekstur Séreignardeildar gekk þokkalega. Áhættuminni söfnin gáfu góða ávöxtun og í áhættumesta safninu var ávöxtun þolanleg miðað við miklar sveiflur á erlendum eignum sem eru stór hluti safnsins. Gert er ráð fyrir að afkoma sjóðsins á næsta ári muni standa undir aukningu skuldbindinga. Það er þó háð markaðsaðstæðum. Vakin er athygli á því að nokkur óvissa ríkir enn um ákveðna liði í efnahag sjóðsins, þótt úr henni hafi verulega dregið á árinu, eins og gerð er grein fyrir í skýringum með ársreikningnum.

Efnahagshrunið 2008 og afleiðingar þess hafa haft mikil áhrif á afkomu sjóðsins undanfarin ár. Þessa gætir enn í nokkrum mæli í uppgjöri ársins 2011. Á það bæði við um uppgjör einstakra eignaflokka, en ekki síður á það við um þá fjárfestingarkosti sem sjóðnum standa til boða. Gjaldeyrishöft voru áfram við lýði, sem hefur mjög neikvæð áhrif bæði á mögulega ávöxtun og áhættudreifingu. Innanlands eru fjárfestingarmöguleikar að mestu takmarkaðir við ríkistryggðar eignir þótt nokkur aukning hafi orðið í framboði á öðrum kostum. Líklegt er að ávöxtun ríkistryggðra eigna muni ekki, til lengri tíma litið, standa undir þeim lífeyrisloforðum, sem sjóðnum er gert að gefa sjóðfélögum sínum. Því er mikilvægt fyrir sjóðinn að gjaldeyrishöftum verði aflétt svo að hann geti bætt áhættudreifingu sína og ávöxtun með fjárfestingum erlendis. Einnig er nauðsynlegt að sjóðurinn fjárfesti í auknum mæli í innlendum eignum sem geta til lengri tíma litið gefið hærri ávöxtun en ríkistryggð skuldabréf. Þetta er þó háð því að nægjanlegt framboð sé af slíkum eignum, sem uppfylla þær gæðakröfur sem sjóðurinn verður að gera.

Á árinu 2011 greiddu 18.320 sjóðfélagar hjá 2.566 launagreiðendum iðgjöld til Tryggingadeildar sjóðsins. Iðgjöld ársins námu alls 5.717,2 millj. kr. Iðgjöld til Tryggingadeildar voru 5.525,6 millj. kr. og hækkuðu um 9,75% frá fyrra ári og iðgjöld til Séreignardeildar hækkuðu um 2,75% milli ára og voru 191,6 millj. kr. Fjöldi virkra sjóðfélaga þ.e. sjóðfélaga sem að jafnaði greiða iðgjöld til sjóðsins með reglubundnum hætti í mánuði hverjum var 12.653 hjá Tryggingadeild og 935 hjá Séreignardeild.

Heildarlífeyrisgreiðslur Tryggingadeildar sjóðsins á árinu námu 3.254,8 milljónum króna og hækkuðu um 9,1% frá fyrra ári. Ellilífeyrir nam 2.093,8 millj. kr. örorkulífeyrir nam 921,8 millj. kr., makalífeyrir nam 203,5 millj. kr. og barnalífeyrir 35,7 millj. kr. Þá námu lífeyrisgreiðslur úr Séreignardeild 389,2 millj. kr. Þar af var sérstök útborgun séreignar skv. lögum 288,6 millj. króna. Lífeyrisþegar í árslok voru 6.562.

Rekstrarkostnaður sjóðsins á árinu 2011 var 202,5 millj. kr. Rekstrarkostnaður sem hlutfall af eignum var 0,17% samanborið við 0,10% árið áður en skýringar á hækkun þessari má nær alfarið rekja til sérstaks skatt í ríkissjóð 85,7 millj. kr. sem er færður meðal rekstrargjalda. Stöðugildi á árinu voru 10,1 og námu heildar launagreiðslur 74,9 millj. kr. á árinu.

Hrein eign Tryggingadeildar til greiðslu lífeyris nam 113.309,6 millj. króna og hækkaði um 7,7% frá fyrra ári. Nafnávöxtun deildarinnar var jákvæð um 5,2% og raunávöxtun neikvæð um 0,02%. Hrein eign Séreignardeildar var 3.822,5 millj. kr. og hækkaði um 1% frá fyrra ári. Séreignardeildin býður upp á þrjár ávöxtunarleiðir, Safn I, Safn II og Safn III og var hrein raunávöxtun leiðanna 4,4%, -0,2%, og 2,9% á árinu.

Tryggingafræðileg úttekt hefur verið gerð á stöðu Tryggingadeildar sjóðsins í árslok 2011. Áunnin réttindi voru skert um 6% á árinu. Tryggingafræðileg afkoma ársins var jákvæð um 7.836,7 millj. kr. Tryggingafræðileg staða sjóðsins var neikvæð í árslok um 16.322,0 millj. kr. eða 7,5%.

Stjórn Stapa lífeyrissjóðs og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning 2011 með áritun sinni.

Akureyri, 28. febrúar 2012

Stjórn:

Þórunn Þ. Guernison
Þórunn Þ. Guernison
Þórunn Þ. Guernison

Advarður Jóhannsson
Erntun Einötsel
Hjunkturhólmur Þoupysson

Framkvæmdastjóri:

Þórunn Þ. Guernison

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og sjóðfélaga Stapa lífeyrissjóðs

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Stapa lífeyrissjóðs fyrir árið 2011. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning og yfirlit um sjóðstreymi fyrir sjóðinn í heild og deildir hans, auk upplýsinga um mikilvægar reikningskilaaðferðir og aðrar skýringar, ásamt kennitölum.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og settar reikningskilareglur. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningskilaaðferðum og reikningshaldslegu mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sjóðsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2011, efnahag hans 31. desember 2011 og breytingu á handbæru fé á árinu 2011, í samræmi við lög og settar reikningskilareglur.

Ábending

Án þess að gera um það fyrirvara í álit okkar viljum við vekja athygli á skýringu nr. 2 sem fjallar m.a. um mat og framsetningu skulda tengdum framvirkum gjaldmiðlasamningum og öðrum afleiðusamningum. Óvíska er um endanlega niðurstöðu og uppgjör þessara samninga.

Akureyri, 28. febrúar 2012

Deloitte ehf.



Knútur Þórhallsson
endurskoðandi



Ragnar Jóhann Jónsson
endurskoðandi

Áritun tryggingastærðfræðings

Til stjórnar og fulltrúaráðs Stapa lífeyrissjóðs

Undirritaður hefur metið lífeyrisskuldbindingar Stapa lífeyrissjóðs í árslok 2011. Matið er framkvæmt í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um tryggingafræðilegar athuganir á lífeyrissjóðum og forsendur fyrir þeim og leiðbeinandi reglur Félags Íslenskra tryggingastærðfræðinga um tryggingafræðilegt mat á stöðu lífeyrissjóða.

Forsendur sem miðað er við eru m.a. lífslíkur árána 2004-2008, meðalörokulíkur íslenskra lífeyrissjóða og 3,5% vexti p.a.

Yfirlit yfir helstu niðurstöður matsins er að finna í skýringu nr. 15.

Skuldbindingar sjóðsins eru reiknaðar á grundvelli upplýsinga úr iðgjalda- og lífeyrisbókhalda sjóðsins um áunnin réttindi virkra og óvirkra sjóðfélaga skipt eftir aldri þeirra og lífeyrisgreiðslur til einstakra sjóðfélaga í árslok 2011. Miðað er við réttindaákvæði í samþykktum sjóðsins.

Í matinu eru reiknaðar út áfallnar skuldbindingar vegna þeirra sjóðfélaga, sem þegar eiga réttindi í sjóðnum og áætlaðar framtíðarskuldbindingar vegna þeirra iðgjalda, sem ætla má að virkir sjóðfélagar greiði til sjóðsins þar til þeir hefja töku lífeyris. Þessi áætluðu framtíðariðgjöld svo og áætlaður rekstrarkostnaður og fjármagnsgjöld í framtíðinni eru núvirt miðað við árslok 2011. Þá er í matinu tekið tillit til endurmats á skuldabréfaeign sjóðsins, en hún hefur verið núvirt miðað við sömu ávöxtunarkröfu og skuldbindingarnar eða 3,5%.

Niðurstaða athugunarinnar er sú að skuldbindingar Stapa lífeyrissjóðs eru 7,5% umfram eignir að meðtöldu verðmæti iðgjalda í hlutfalli af skuldbindingum.

Reykjavík, 28. febrúar 2012



Bjarni Guðmundsson
tryggingastærðfræðingur

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris á árinu 2011

| | Skýringar | 2011 | 2010 |
|--|-----------|--------------------|--------------------|
| Iðgjöld | | | |
| Iðgjöld sjóðfélaga..... | | 1.880.773 | 1.717.253 |
| Iðgjöld launagreiðenda..... | | 3.836.468 | 3.504.035 |
| Réttindaflutningur og endurgreiðslur..... | | (26.363) | (15.767) |
| Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði..... | | 279.223 | 303.441 |
| <i>Iðgjöld</i> | 1 | <u>5.970.101</u> | <u>5.508.962</u> |
| Lífeyrir | | | |
| Lífeyrir..... | 3 | 3.643.992 | 3.299.669 |
| Umsjónarnefnd eftirlauna..... | | (5.944) | (6.536) |
| Annar beinn kostnaður vegna örorkulífeyris..... | | 3.268 | 4.928 |
| <i>Lífeyrir</i> | | <u>3.641.316</u> | <u>3.298.062</u> |
| Fjárfestingartekjur | | | |
| Tekjur af eignarhlutum..... | 4 | (73.778) | (216.112) |
| Tekjur af húseign..... | | 254 | 17 |
| Vaxtatekjur og gengismunur..... | 5 | 6.797.622 | 7.819.979 |
| Niðurfærsla verðbréfa..... | 10 | (686.577) | (925.467) |
| <i>Fjárfestingartekjur</i> | | <u>6.037.521</u> | <u>6.678.417</u> |
| Fjárfestingargjöld | | | |
| Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður..... | 6 | 52.826 | 57.926 |
| Rekstrarkostnaður | | | |
| Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður | 6 | 202.509 | 113.331 |
| Hækkun á hreinni eign á árinu | | | |
| | | 8.110.972 | 8.718.061 |
| Hrein eign frá fyrra ári..... | | 109.021.175 | 100.303.114 |
| Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris | | <u>117.132.148</u> | <u>109.021.175</u> |

Efnahagsreikningur 31. desember 2011

| | Skýringar | 2011 | 2010 |
|---|-----------|--------------------|--------------------|
| Eignir | | | |
| Fjárfestingar | | | |
| Húseignir og lóðir..... | 1, 7 | 65.600 | 67.200 |
| Verðbréf með breytilegum tekjum..... | 1, 8 | 34.674.425 | 34.991.314 |
| Verðbréf með föstum tekjum..... | 1, 9 | 76.120.646 | 70.993.802 |
| Veðlán..... | 1, 9 | 1.069.599 | 1.110.021 |
| Bundnar bankainnstæður..... | | 2.975.503 | 3.231.272 |
| Fullnustueignir..... | | 0 | 4.286 |
| <i>Fjárfestingar</i> | | <u>114.905.774</u> | <u>110.397.894</u> |
| Kröfur | | | |
| Kröfur á launagreiðendur..... | | 555.750 | 570.250 |
| Aðrar kröfur..... | | 24.096 | 793.551 |
| <i>Kröfur</i> | | <u>579.847</u> | <u>1.363.802</u> |
| Aðrar eignir | | | |
| Rekstrarfjármunir..... | 1, 7 | 2.044 | 2.810 |
| Sjóður og veltiinnlán..... | | 3.061.096 | 3.314.646 |
| <i>Aðrar eignir</i> | | <u>3.063.140</u> | <u>3.317.456</u> |
| Eignir samtals | | 118.548.760 | 115.079.152 |
| Skuldir | | | |
| Skuldir við lánastofnanir..... | 2, 12 | 1.237.478 | 5.953.420 |
| Aðrar skuldir..... | 12 | 179.134 | 104.557 |
| <i>Skuldir</i> | | <u>1.416.612</u> | <u>6.057.977</u> |
| Hrein eign til greiðslu lífeyris | | <u>117.132.148</u> | <u>109.021.175</u> |

Sjóðstreymi ársins 2011

| | Skýringar | 2011 | 2010 |
|---|-----------|-------------------|-------------------|
| Inngreiðslur | | | |
| Iðgjöld..... | | 5.860.414 | 5.255.023 |
| Fjárfestingartekjur | | 5.538.897 | 4.564.618 |
| Afborganir verðbréfa..... | | 1.829.636 | 2.223.788 |
| Seld verðbréf með breytilegum tekjum..... | | 10.327.379 | 10.349.615 |
| Seld verðbréf með föstum tekjum..... | | 19.780.771 | 10.972.676 |
| Lækkun á bankainnstæðum..... | | 255.769 | 0 |
| Seldar aðrar fjárfestingar..... | | 4.286 | 0 |
| Aðrar inngreiðslur..... | | 783.955 | 105.055 |
| | | <u>44.381.107</u> | <u>33.470.775</u> |
| Útgreiðslur | | | |
| Lífeyrir..... | | 3.641.316 | 3.298.062 |
| Fjárfestingargjöld..... | | 52.596 | 57.093 |
| Rekstrarkostnaður án afskrifta..... | | 127.396 | 112.535 |
| Aðrar útgreiðslur..... | | 4.715.942 | 0 |
| | | <u>8.537.250</u> | <u>3.467.689</u> |
| Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu | | | |
| | | 35.843.858 | 30.003.086 |
| Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting | | | |
| Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum..... | | 11.176.881 | 8.682.438 |
| Kaup á verðbréfum með föstum tekjum..... | | 24.920.527 | 26.967.441 |
| Hækkun á bankainnstæðum..... | | 0 | 909.607 |
| Aðrar fjárfestingar..... | | 0 | 958 |
| | | <u>36.097.408</u> | <u>36.560.444</u> |
| Lækkun á sjóði og veltiinnlánnum | | | |
| | 13 | (253.550) | (6.557.358) |
| Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun | | <u>3.314.646</u> | <u>9.872.004</u> |
| Sjóður og veltiinnlán í árslok | | <u>3.061.096</u> | <u>3.314.646</u> |

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris á árinu 2011 Tryggingadeild

| | Skýringar | 2011 | 2010 |
|--|-----------|--------------------|--------------------|
| Iðgjöld | | | |
| Iðgjöld sjóðfélaga..... | | 1.772.507 | 1.609.135 |
| Iðgjöld launagreiðenda..... | | 3.753.139 | 3.425.691 |
| Réttindaflutningur og endurgreiðslur..... | (| 19.831) | (3.699) |
| Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði..... | | 279.223 | 303.441 |
| <i>Iðgjöld</i> | 1 | <u>5.785.038</u> | <u>5.334.568</u> |
| Lífeyrir | | | |
| Lífeyrir..... | 3 | 3.254.836 | 2.984.493 |
| Umsjónarnefnd eftirlauna..... | (| 5.944) | (6.536) |
| Annar beinn kostnaður vegna örorkulífeyris..... | | 3.268 | 4.928 |
| <i>Lífeyrir</i> | | <u>3.252.161</u> | <u>2.982.886</u> |
| Fjárfestingartekjur | | | |
| Tekjur af eignarhlutum..... | 4 | (87.183) | (217.115) |
| Tekjur af húseign..... | | 254 | 17 |
| Vaxtatekjur og gengismunur..... | 5 | 6.549.924 | 7.344.333 |
| Niðurfærsla verðbréfa..... | 10 | (686.577) | (925.467) |
| <i>Fjárfestingartekjur</i> | | <u>5.776.418</u> | <u>6.201.769</u> |
| Fjárfestingargjöld | | | |
| Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður..... | 6 | 46.605 | 51.863 |
| Rekstrarkostnaður | | | |
| Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður..... | 6 | 189.878 | 100.986 |
| Hækkun á hreinni eign á árinu | | | |
| | | 8.072.813 | 8.400.602 |
| Hrein eign frá fyrra ári..... | | <u>105.236.826</u> | <u>96.836.223</u> |
| Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris | | <u>113.309.638</u> | <u>105.236.826</u> |

Efnahagsreikningur 31. desember 2011

Tryggingadeild

| | Skýringar | 2011 | 2010 |
|--|-----------|--------------------|--------------------|
| Eignir | | | |
| Fjárfestingar | | | |
| Húseignir og lóðir..... | 1, 7 | 65.600 | 67.200 |
| Verðbréf með breytilegum tekjum..... | 1, 8 | 33.450.260 | 32.988.064 |
| Verðbréf með föstum tekjum..... | 1, 9 | 73.874.619 | 69.362.378 |
| Veðlán..... | 1, 9 | 1.069.599 | 1.110.021 |
| Bundnar bankainnstæður..... | | 2.615.571 | 3.075.317 |
| Fullnustueignir..... | | 0 | 4.286 |
| <i>Fjárfestingar</i> | | <u>111.075.649</u> | <u>106.607.267</u> |
| Kröfur | | | |
| Kröfur á launagreiðendur..... | | 536.982 | 546.724 |
| Aðrar kröfur..... | | 24.096 | 793.551 |
| <i>Kröfur</i> | | <u>561.078</u> | <u>1.340.275</u> |
| Aðrar eignir | | | |
| Rekstrarfjármunir..... | 1, 7 | 2.044 | 2.810 |
| Sjóður og veltiinnlán..... | | 3.061.096 | 3.314.646 |
| <i>Aðrar eignir</i> | | <u>3.063.140</u> | <u>3.317.456</u> |
| Eignir samtals | | <u>114.699.867</u> | <u>111.264.998</u> |
| Skuldir | | | |
| Skuldir við lánastofnanir..... | 2, 12 | 1.237.478 | 5.953.420 |
| Aðrar skuldir..... | 12 | 152.750 | 74.752 |
| <i>Skuldir</i> | | <u>1.390.228</u> | <u>6.028.172</u> |
| Hrein eign til greiðslu lífeyris | | <u>113.309.638</u> | <u>105.236.826</u> |
| Mat á áunnum lífeyrisskuldbindingum | 15 | | |

Sjóðstreymi ársins 2011 Tryggingadeild

| | Skýringar | 2011 | 2010 |
|---|-----------|-------------------|-------------------|
| Inngreiðslur | | | |
| Iðgjöld..... | | 5.675.396 | 5.080.473 |
| Fjárfestingartekjur | | 5.518.523 | 4.514.592 |
| Afborganir verðbréfa..... | | 1.829.636 | 2.223.788 |
| Seld verðbréf með breytilegum tekjum..... | | 9.324.723 | 9.659.806 |
| Seld verðbréf með föstum tekjum..... | | 17.906.902 | 8.989.457 |
| Lækkun á bankainnstæðum..... | | 255.769 | 0 |
| Seldar aðrar fjárfestingar..... | | 4.286 | 0 |
| Aðrar inngreiðslur..... | | 783.955 | 105.055 |
| | | <u>41.299.191</u> | <u>30.573.172</u> |
| Útgreiðslur | | | |
| Lífeyrir..... | | 3.252.161 | 2.982.886 |
| Fjárfestingargjöld..... | | 46.375 | 51.029 |
| Rekstrarkostnaður án afskrifta..... | | 114.765 | 100.191 |
| Aðrar útgreiðslur..... | | 4.715.942 | 0 |
| | | <u>8.129.243</u> | <u>3.134.106</u> |
| Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu | | 33.169.948 | 27.439.066 |
| Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting | | | |
| Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum..... | | 10.703.674 | 7.210.855 |
| Kaup á verðbréfum með föstum tekjum..... | | 22.719.824 | 25.875.005 |
| Hækkun á bankainnstæðum..... | | 0 | 909.607 |
| Aðrar fjárfestingar..... | | 0 | 958 |
| | | <u>33.423.497</u> | <u>33.996.424</u> |
| (Lækkun) hækkun á sjóði og veltiinnlánum | 13 (| 253.550) | (6.557.358) |
| Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun | | 3.314.646 | 9.872.004 |
| Sjóður og veltiinnlán í árslok | | <u>3.061.096</u> | <u>3.314.646</u> |

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris á árinu 2011 Séreignardeild

| | Skýringar | 2011 | 2010 |
|--|-----------|-------------------------|-------------------------|
| Iðgjöld | | | |
| Iðgjöld sjóðfélaga..... | | 108.266 | 108.118 |
| Iðgjöld launagreiðenda..... | | 83.329 | 78.344 |
| Réttindaflutningur og endurgreiðslur..... | | (6.532) | (12.068) |
| <i>Iðgjöld</i> | 1 | <u>185.063</u> | <u>174.394</u> |
| Lífeyrir | | | |
| Lífeyrir..... | 3 | <u>389.155</u> | <u>315.176</u> |
| <i>Lífeyrir</i> | | <u>389.155</u> | <u>315.176</u> |
| Fjárfestingartekjur | | | |
| Tekjur af eignarhlutum..... | 4 | 13.405 | 1.002 |
| Vaxtatekjur og gengismunur..... | 5 | <u>247.698</u> | <u>475.646</u> |
| <i>Fjárfestingartekjur</i> | | <u>261.103</u> | <u>476.648</u> |
| Fjárfestingargjöld | | | |
| Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður..... | 6 | 6.221 | 6.063 |
| Rekstrarkostnaður | | | |
| Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður..... | 6 | 12.630 | 12.344 |
| Hækkun á hreinni eign á árinu | | | |
| | | 38.160 | 317.459 |
| Hrein eign frá fyrra ári..... | | <u>3.784.349</u> | <u>3.466.890</u> |
| Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris | | <u><u>3.822.509</u></u> | <u><u>3.784.349</u></u> |

Efnahagsreikningur 31. desember 2011

Séreignardeild

| | Skýringar | 2011 | 2010 |
|---|----------------------|------------------|------------------|
| Eignir | | | |
| Fjárfestingar | | | |
| Verðbréf með breytilegum tekjum..... | 1, 8 | 1.224.165 | 2.003.250 |
| Verðbréf með föstum tekjum..... | 1, 9 | 2.246.027 | 1.631.424 |
| Bundnar bankainnstæður..... | | 359.933 | 155.955 |
| | | <u>3.830.125</u> | <u>3.790.628</u> |
| | <i>Fjárfestingar</i> | | |
| Kröfur | | | |
| Kröfur á launagreiðendur..... | | 18.768 | 23.527 |
| Aðrar kröfur..... | | 0 | 0 |
| | | <u>18.768</u> | <u>23.527</u> |
| | <i>Kröfur</i> | | |
| Eignir samtals | | <u>3.848.893</u> | <u>3.814.155</u> |
| Skuldir | | | |
| Aðrar skuldir..... | 12 | 26.384 | 29.806 |
| | | <u>26.384</u> | <u>29.806</u> |
| | <i>Skuldir</i> | | |
| Hrein eign til greiðslu lífeyris | | <u>3.822.509</u> | <u>3.784.349</u> |

Sjóðstreymi ársins 2011

Séreignardeild

| | Skýringar | 2011 | 2010 |
|---|-----------|------------------|------------------|
| Inngreiðslur | | | |
| Iðgjöld..... | | 185.019 | 174.550 |
| Fjárfestingartekjur | | 20.374 | 50.026 |
| Seld verðbréf með breytilegum tekjum..... | | 1.002.655 | 689.809 |
| Seld verðbréf með föstum tekjum..... | | 1.873.869 | 1.983.218 |
| | | <u>3.081.917</u> | <u>2.897.603</u> |
| Útgreiðslur | | | |
| Lífeyrir..... | | 389.155 | 315.176 |
| Fjárfestingargjöld..... | | 6.221 | 6.063 |
| Rekstrarkostnaður án afskrifta..... | | 12.630 | 12.344 |
| | | <u>408.007</u> | <u>333.583</u> |
| Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu | | 2.673.911 | 2.564.020 |
| Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting | | | |
| Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum..... | | 473.208 | 1.471.584 |
| Kaup á verðbréfum með föstum tekjum..... | | 2.200.703 | 1.092.436 |
| | | <u>2.673.911</u> | <u>2.564.020</u> |
| Lækkun á sjóði og veltiinnlánum | 13 | 0 | 0 |
| Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun | | 0 | 0 |
| Sjóður og veltiinnlán í árslok | | <u>0</u> | <u>0</u> |

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

1.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Gerð er grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem í meginatriðum eru þær sömu og árið á undan.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mót þessi séu samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

1.2 Iðgjöld

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilgreinum sem berast sjóðnum. Áætlað er fyrir ógreiddum iðgjöldum þar sem upplýsingar um iðgjöld undangengins mánaðar liggja ekki fyrir á uppgjörstegi. Áætlunin byggir á rauntölum undanfarinna ára. Iðgjöld eru flokkuð eftir því hvort þau eru greidd af sjóðfélögum sjálfum eða eru mótframlag launagreiðanda. Framlög vegna jöfnunar á örorkubyrði eru hluti af tryggingagjaldi en framlaginu er ætlað að jafna örorkubyrði lífeyrissjóða.

1.3 Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur sjóðsins til sjóðfélaga og skiptast þær í ellilífeyri, makalífeyri, örorkulífeyri og barnalífeyri en á móti eru þar greiðslur frá Umsjónarnefnd eftirlauna. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris er vegna örorkumats.

1.4 Fjárfestingartekjur

Tekjur af eignarhlutum

Undir tekjur af eignarhlutum er færður arður af hlutabréfaeign. Ennfremur breytingar á gengi skráðra hlutabréfa og gengismunur ef eignir eru skráðar í erlendum gjaldmiðlum og hagnaður eða tap af sölu hlutabréfa.

Tekjur af húseign

Tekjur og gjöld vegna rekstrar húseignar í eigu sjóðsins falla undir tekjur af húseign.

Vaxtatekjur og gengismunur

Undir vaxtatekjur og gengismun eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum, veðlánnum og bankainnstæðum. Einnig er hér færður gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum og bankainnstæðum sem eru í erlendum gjaldmiðlum sem og breytingar á verði eða sóluhagnaður/-tap af hlutdeildarskírteinum og afleiðusamningum.

1.5 Rekstrarkostnaður

Undir rekstrarkostnað fellur allur kostnaður við daglegan rekstur sjóðsins. Rekstrarkostnaður sem tengist eignaumsýslu er færður sérstaklega undir liðnum fjárfestingargjöld.

1.6 Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum.

Afskriftir eru reiknaðar samkvæmt beinlínuaðferð til að gjaldfæra mismun á kostnaðar-/endurmetnu verði og hrakvirði á áætluðum endingartíma eignanna sem hér segir:

| | |
|--------------------------|--------|
| Fasteignir | 50 ár |
| Áhöld og bifreiðar | 5-7 ár |

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Skýringar

1.7 Gjaldmiðlar og vísitölur

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna.

Gengi Seðlabanka Íslands greinist þannig:

| | Meðalgengi 2011 | Meðalgengi 2010 | Árslokagengi 2011 | Árslokagengi 2010 |
|-----------|--------------------|--------------------|----------------------|----------------------|
| USD | 115,79 | 121,75 | 122,42 | 114,78 |
| EUR | 160,97 | 161,44 | 158,40 | 153,37 |
| DKK | 21,60 | 21,68 | 21,31 | 20,58 |
| NOK | 20,64 | 20,15 | 20,34 | 19,62 |
| SEK | 17,82 | 16,91 | 17,74 | 17,11 |
| GBP | 185,55 | 188,09 | 188,97 | 178,04 |

1.8 Fjárfestingar

Verðbréfum í eigu sjóðsins er skipt í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum og veðlán. Til verðbréfa með breytilegum tekjum teljast hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Til verðbréfa með föstum tekjum teljast skuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum eða með tiltekna vaxtaviðmiðun. Til veðlána teljast skuldabréfalán með veði í fasteignum.

Verðbréf með breytilegum tekjum skiptast í innlend og erlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini. Erend verðbréf sjóðsins eru skráð á skipulegum verðbréfamörkuðum og því eignfærð á markaðsverði nema framtakssjóðir sem færðir eru á innra virði. Verðbréfin eru umreiknuð í íslenskar krónur á skráðu kaupgengi í árslok. Innlend hlutabréf sjóðsins eru eignfærð á markaðsverði í árslok sé það fyrir hendi, en annars á kostnaðarverði eða áætluðu matsvirði ef það er lægra.

Verðbréf með föstum tekjum eru færð til eignar með áföllnum verðbótum og vöxtum m.v. vaxtakjör verðbréfanna að teknu tilliti til ávöxtunarkröfu þeirra á kaupdegi.

Verðbréf með föstum tekjum eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Við niðurfærsluna hefur sérstök áhætta verið metin jafnframt því sem reiknuð er almenn niðurfærsla.

Sjóður og veltiinnlán eru færð undir liðnum aðrar eignir í efnahagsreikningi. Um er að ræða þær innstæður í fjármálastofnunum sem ekki eru háðar takmörkunum á notkun og sem bundnar eru til þriggja mánaða eða skemmri tíma. Bankainnstæður sem bundnar eru lengur en 3 mánuði eru færðar undir liðnum fjárfestingar í efnahagsreikningi.

1.9 Sundurliðun á deildir

Tryggingadeild og Séreignardeild sjóðsins eru fjárhagslega aðskildar. Deildirnar fjárfesta þó saman í vissum eignaflokkum. Eign hvorrar deildar um sig í viðkomandi eignaflokki og þar með einstökum eignum í viðkomandi eignaflokki ræðst af hlutfallslegri stærð eignaflokksins í eignasafni hvorrar deildar um sig. Gerð er grein fyrir þessari skiptingu í deildaskiptum ársreikningi.

2. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða og önnur mál

2.1 Varúðarfærslur vegna virðisrýrnunar krafna og útlána

Sjóðurinn hefur sett sér reglur til að meta afskriftarþörf vegna útlána og annarra fjárhagslegra skuldbindinga. Óbeinum afskriftum af þessu tagi er ætlað að mæta mögulegu tapi við innheimtu á kröfum sjóðsins og er færður sérstakur afskriftarreikningur í þessu skyni. Reglur sjóðsins byggja bæði á almennum og sértækum framlögum á afskriftarreikning. Almennum framlögum er ætlað að mæta mögulegu tapi vegna áhættu sem ekki er vitað um og hefur ekki verið sérstaklega metin. Sértæk framlög byggja á mati á mögulegri tapsáhættu vegna tiltekinna krafna, þar sem sjóðurinn hefur upplýsingar sem gefa til kynna að téðir skuldarar kunni að eiga erfitt með að endurgreiða skuldir sínar að fullu.

Auk þess færir sjóðurinn niður óinnheimt iðgjöld til að mæta hugsanlegum töpum vegna þeirra.

Skýringar

2.2 Sértekur niðurfærslur eftir bankahrun

Skuldabréfakröfur í eigu sjóðsins á hendur félögum sem farið hafa í þrot en uppgjöri þús er ekki lokið eða félögum sem eru í einhvers konar fjárhagslegri endurskipulagningu, þar sem yfirleitt er stefnt að gerð nauðasamninga, hafa verið færðar niður. Mat á þessum kröfum hefur verið yfirfarið og endurskoðað miðað við nýjustu upplýsingar. Niðurfærslan byggir á mati á mögulegum endurheimtum og eru varúðarsjónarmið höfð að leiðarljósi til að reyna að komast hjá ofmati. Talsverð óvissa ríkir þó enn um verðmæti þessara eigna. Þar sem bréf hafa verið seld eða gerð upp hafa áður færðar afskriftir verið færðar út. Niðurfærslur greinast svo:

| | |
|-------------------------------|-------------------|
| Almenn niðurfærsla í árslok | 111.730 |
| Sértekur niðurfærsla í árslok | <u>11.888.128</u> |
| Samtals niðurfærsla í árslok | 11.999.858 |

Ekki er um endanlega afskrift að ræða, en rétt er að leggja áherslu á að mikil óvissa ríkir um endurheimtur þessara krafna, sem endurspeglast í þessari miklu niðurfærslu og er það mat sjóðsins að óverulegar líkur séu á því að endurheimtur verði verulega betri en niðurfærslurnar gera ráð fyrir.

2.3 Mat á afleiðusamningum í ársreikningi

Afleiðusamningar sem sjóðurinn gerði við banka vegna stýringar á gjaldeyrisáhættu sjóðsins hafa verið óuppperðir frá 2008. Óvissa er um hvort þessir samningar hafi yfirleitt haldið gildi sínu og ef svo er, hvort og hvenær þeir hafi gjaldfallið. Matið hefur einnig verið misjafnt eftir eðli samninga. Í bókum sjóðsins hefur verið byggt á því að allir samningar hafi gjaldfallið við fall bankanna haustið 2008 séu þeir á annað borð gildir.

Á árinu 2011 fór fram uppgjör á samningum sjóðsins við Landsbanka Íslands. Var uppgjörið nálægt því verðmæti sem var í bókum sjóðsins, auk umsaminna vaxta. Þó er enn ágreiningur við bankann um tiltekin atriði varðandi skuldajöfnuð sem ekki er víst að verði leyst nema fyrir tilstilli dómstóla. Ekki hafa náðst samningar við aðra banka og kann uppgjör þeirra einnig að bíða niðurstöðu dómstóla. Þeir samningar, sem enn er ágreiningur um, eru færðir í bækur sjóðsins mv. sömu aðferð og undanfarin ár og er staða þeirra áætluð neikvæð um 1.237 millj. króna.

2.4 Mat á afleiðusamningum miðað við „verstu mögulegu niðurstöðu“

Veruleg óvissa ríkir um mat á afleiðusamningum. Stafar óvissan af þeim markaðsbresti sem varð á árinu 2008, aðgerðum eða aðgerðarleysi viðkomandi banka, hvaða umboð bankarnir höfðu til að gera slíka samninga fyrir hönd viðskiptamanna sinna, hvor þeir hafi gefið ranga mynd af stöðu sinni, hvort þeir hafi verið gjaldfærir á þeim tíma sem samningar voru gerðir, hvort samningarnir séu ógildir og beri að víkja þeim frá eða hvort þeir hafi gjaldfallið á einhverjum tilteknum tíma sem yrði þá viðmiðunardagsetning uppgjors eða hvort þeir halda gildi sínu fram að gjalddaga viðkomandi samnings. Þá kann staða einstakra samninga að vera misjöfn eftir tegund samnings. Einnig getur verið óljóst við nákvæmlega hvaða samninga eigi að miða, þar sem þeim var velt oft, jafnvel frá viku til viku á tímanum fyrir hrun. Því er óljóst við hvaða gengi eða gildi á vísitölu á að miða, eigi uppgjör yfir höfuð að fara fram. Mat á samningunum í ársreikningum er miðað við stöðuna þegar bankarnir féllu. Miklu munar á mati sjóðsins á tédum samningum og ítrustu kröfum bankanna, þ.m.t. umtalsverðum dráttarvaxtakröfum. Sé tekið mið af þessum kröfum þá versnar staða sjóðsins 3.677 milljónir króna, frá því sem miðað er við í ársreikningnum og er þá gert ráð fyrir skuldajöfnun upp á um 5.583 millj. króna.

2.5 Skuldajöfnun

Lífeyrissjóðurinn á kröfur á hendur bönkunum sem gerðir voru afleiðusamningar við. Miðað við þann útreikning á afleiðusamningum sem lagður er til grundvallar í ársreikningnum er gert ráð fyrir því að full skuldajöfnun verði á móti kröfum vegna samninganna. Verði „versta mögulega niðurstaða“ vegna afleiðusamninga að veruleika er áætlað að skuldajöfnun nemi 5.583 millj. kr. Hafa ber í huga að hér er um áætlanir að ræða. Engin skuldajöfnun hefur farið fram vegna þeirra samninga sem eru ófrágengnir og því engin víska fyrir því að kröfur sjóðsins verði samþykktar til skuldajöfnunar, komi yfirleitt til hennar.

2.6 Áhrif „verstu mögulegu niðurstöðu“ afleiðusamninga á tryggingafræðilega stöðu

Verði „versta mögulega niðurstaða“ vegna afleiðusamninga raunin, sbr. upplýsingar um það efni hér að ofan versnar tryggingafræðileg staða sjóðsins og verður neikvæð um 9,2%.

2.7 Straumur dómsmál

Á árinu féll dómur í Héraðsdómi Reykjavíkur í máli sjóðsins gegn ALMC hf. sem áður hét Straumur-Burðarás fjárfestingarbanki. Niðurstaða dómsins var að kröfur sjóðsins ættu að komast að við nauðasamninga félagsins. Málinu hefur verið áfrýjað til Hæstaréttar og hafa áhrif af þessum dómi ekki verið færð í bækur sjóðsins.

Skýringar

3. Lífeyrir

| | 2011 | 2010 |
|---|------------------|------------------|
| Ellilífeyrir | 2.093.787 | 1.928.742 |
| Örorkulífeyrir | 921.842 | 816.017 |
| Makalífeyrir | 203.463 | 205.988 |
| Barnalífeyrir | 35.745 | 33.746 |
| | <u>3.254.836</u> | <u>2.984.493</u> |
| Lífeyrisgreiðslur úr séreignardeild | 100.525 | 114.514 |
| Sérstök útborgun séreignar skv. lögum | 288.631 | 200.662 |
| Lífeyrir samtals | <u>3.643.992</u> | <u>3.299.670</u> |

4. Tekjur af eignarhlutum

| | | |
|--|------------|------------|
| Tekjur af innlendum hlutabréfum | 61.648 | (228.554) |
| Tekjur af erlendum hlutabréfum | (148.831) | 11.440 |
| Tekjur af eignarhlutum, Tryggingadeild | (87.183) | (217.115) |
| Tekjur af eignarhlutum, Séreignardeild | 13.405 | 1.002 |
| Tekjur af eignarhlutum samtals | (73.778) | (216.112) |

5. Vaxtatekjur og gengismunur

| | | |
|--|------------------|------------------|
| Tekjur af erlendum hlutdeildarskírteinum | 2.373.050 | (790.040) |
| Tekjur af innlendum hlutdeildarskírteinum | 14.641 | (277.873) |
| Tekjur af markaðsskuldabréfum | 4.172.435 | 7.457.409 |
| Tekjur af veðskuldabréfum | 114.385 | 71.260 |
| Tekjur af bankainnstæðum | 332.156 | 660.123 |
| Tekjur af skammtímaabréfum | 17.966 | 473.434 |
| Dráttarvextir | 30.867 | 38.350 |
| Gjaldeyris- og skiptasamningar | (505.577) | (288.330) |
| Vaxtatekjur og gengismunur, Tryggingadeild | 6.549.924 | 7.344.333 |
| Vaxtatekjur og gengismunur, Séreignardeild | 247.698 | 475.646 |
| Vaxtatekjur og gengismunur samtals | <u>6.797.622</u> | <u>7.819.979</u> |

6. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

| | | |
|---|----------------|----------------|
| Laun og launatengd gjöld | 92.917 | 88.234 |
| Tryggingastærðfræðingur | 1.692 | 1.544 |
| Endurskoðun | 4.277 | 9.824 |
| Lögfræðikostnaður | 9.209 | 2.991 |
| Fjármálaeftirlit | 10.454 | 7.918 |
| Sérstakur skattur | 85.663 | 0 |
| Annar kostnaður | 51.123 | 60.746 |
| | <u>255.335</u> | <u>171.257</u> |
| Fært á fjárfestingargjöld | (52.826) | (57.926) |
| Rekstrarkostnaður | 202.509 | 113.331 |
| Rekstrarkostnaður, Tryggingadeild | 189.878 | 100.986 |
| Rekstrarkostnaður, Séreignardeild | 12.630 | 12.344 |
| | <u>202.509</u> | <u>113.331</u> |

Skýringar

7. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig:

| | Fasteignir | Tölvubúnaður | Aðrar eignir | Samtals |
|-------------------------|------------|--------------|--------------|---------|
| Heildarverð 1/1..... | 80.000 | 4.721 | 4.248 | 88.968 |
| Heildarverð 31/12..... | 80.000 | 4.721 | 4.248 | 88.968 |
| Afskrifað 1/1..... | 12.800 | 2.433 | 3.726 | 18.959 |
| Afskrifað á árinu..... | 1.600 | 572 | 194 | 2.366 |
| Afskrifað 31/12..... | 14.400 | 3.005 | 3.920 | 21.324 |
| Bókfært verð 31/12..... | 65.600 | 1.716 | 328 | 67.644 |

| | Vátryggingarfjárhæð | Bókfært verð | Fasteignamat | Brunabótamat |
|-----------------------------|---------------------|--------------|--------------|--------------|
| Strandgata 3, Akureyri..... | 121.133 | 65.600 | 53.720 | 121.133 |

Fasteignin við Strandgötu 3 er nýtt undir starfsemi sjóðsins.

8. Verðbréf með breytilegum tekjum

| | Eignarhluti % | 2011 | 2010 |
|---|---------------|-----------|---------|
| Eignarhlutir í skráðum félögum í Nasdaq OMX Iceland: | | | |
| Hagar hf. | 0,54% | 108.394 | 0 |
| Icelandair Group..... | 0,36% | 90.747 | 47.250 |
| Marel Food Systems hf. | 0,68% | 625.852 | 498.687 |
| Össur hf. | 0,42% | 354.459 | 388.947 |
| Samtals | | 1.179.452 | 934.884 |
| Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum: | | | |
| Bakkavör Group ehf. | | 0 | 6.591 |
| Brú Venture Capital hf. | | 9.941 | 0 |
| Century Aluminum. | | 40.187 | 64.969 |
| CCP hf. | | 138.242 | 0 |
| EA fjárfestingarfélag hf. | | 40.050 | 40.050 |
| Egla hf. | | 1.272 | 0 |
| Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða ehf. | | 8.439 | 7.935 |
| Eignarhaldsfélagið Fjarskipti ehf. | | 40.023 | 0 |
| Eik fasteignafélag | | 9.369 | 0 |
| Eimskipafélag Íslands | | 96.567 | 96.567 |
| IAIR Stoðir hf..... | | 0 | 11.070 |
| Íslensk verðbréf hf..... | | 229.519 | 229.519 |
| Jarðvarmi slhf..... | | 397.683 | 0 |
| Loðnuvinnslan hf..... | | 11.911 | 11.911 |
| N1 hf..... | | 268.536 | 0 |
| Reiknistofa lífeyrissjóðanna ehf..... | | 24.154 | 25.017 |
| Rusor ehf..... | | 45.981 | 71.321 |

Skýringar

Verðbréf með breytilegum tekjum (frh.)

| | 2011 | 2010 |
|--|-------------------|-------------------|
| Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum (frh): | | |
| SF-1 slhf..... | 406.000 | 0 |
| Skýrr hf..... | 5.035 | 0 |
| Sparisjóður Norðfjarðar..... | 33.084 | 40.000 |
| SRE1 slhf..... | 220.000 | 0 |
| T Plús hf..... | 2.000 | 2.000 |
| Teymi..... | 0 | 15.458 |
| Tækifæri ehf..... | 60.589 | 79.951 |
| Önnur félög..... | 49 | 1 |
| Samtals..... | <u>2.088.631</u> | <u>702.359</u> |
| Aðrir áhættufjármunir: | | |
| Eignarhlutur í Greiðslustofu lífeyrissjóða..... | 134 | 134 |
| Önnur innlend verðbréfaeign: | | |
| Hlutdeildarskírteini í skuldabréfasjóðum..... | 2.655.567 | 3.768.126 |
| Framtakssjóðir..... | 638.337 | 712.955 |
| Peningamarkaðssjóðir..... | 114.776 | 232.138 |
| Samtals..... | <u>3.408.680</u> | <u>4.713.219</u> |
| Erlend verðbréfaeign: | | |
| Hlutabréf..... | 516.474 | 675.854 |
| Hlutdeildarskírteini í hlutabréfasjóðum..... | 2.226.011 | 2.402.575 |
| Hlutdeildarskírteini í skuldabréfasjóðum..... | 2.226.342 | 2.087.149 |
| Framtakssjóðir..... | 13.336.197 | 10.939.475 |
| Marksjóðir..... | 3.495.110 | 5.396.736 |
| Hrávörusjóðir..... | 661.075 | 914.738 |
| Fasteignasjóðir..... | 1.911.035 | 1.796.435 |
| Skammtímasjóðir..... | 2.409.407 | 0 |
| Afleiðutengd verðbréf..... | 2.377.517 | 5.541.454 |
| Niðurfærsla verðbréfa með breytilegar tekjur..... | (1.161.640) | (1.113.698) |
| Samtals..... | <u>27.997.528</u> | <u>28.640.718</u> |
| Verðbréf með breytilegum tekjum samtals..... | <u>34.674.425</u> | <u>34.991.314</u> |

Skýringar

| 9. Verðbréf með föstum tekjum | 2011 | 2010 |
|---|---------------|---------------|
| Markaðsbréf: | | |
| Ríkistryggð skuldabréf | 63.928.585 | 56.384.460 |
| Önnur innlend markaðsskuldabréf | 22.744.346 | 24.810.894 |
| Erlend skuldabréf | 269.182 | 461.397 |
| Niðurfærsla verðbréfa með fastar tekjur | (10.821.467) | (10.662.950) |
| Verðbréf með föstum tekjum samtals | 76.120.646 | 70.993.802 |
| Veðskuldabréf: | | |
| Veðskuldabréf sjóðfélaga | 552.482 | 581.263 |
| Önnur veðskuldabréf | 533.867 | 543.645 |
| Niðurfærsla veðskuldabréfa | (16.750) | (14.887) |
| Veðskuldabréf samtals | 1.069.599 | 1.110.021 |
| Verðbréf með föstum tekjum samtals | 77.190.245 | 72.103.823 |
| Afskriftarsjóður í heild | (11.999.858) | (11.791.535) |

Af skráðum skuldabréfum, þar sem kaupverð lá fyrir í Nasdaq OMX Iceland í árslok, var markaðsverð þeirra 5.381 mkr. hærra en bókfært verð.

| 10. Niðurfærsla verðbréfa | 2011 | 2010 |
|---------------------------------------|------------|------------|
| Niðurfærsla 1.1. | 11.791.535 | 11.698.376 |
| Breyting á almennri niðurfærslu | (16.622) | 8.677 |
| Niðurfærsla færð út | (478.254) | (832.307) |
| Sértæk niðurfærsla á árinu | 703.199 | 916.790 |
| Niðurfærsla 31.12. | 11.999.858 | 11.791.535 |

11. Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

| | í íslenskum krónum | í erlendum gjaldmiðlum | Samtals |
|---|--------------------|------------------------|-------------|
| Verðbréf með breytilegum tekjum | 8.106.567 | 26.579.374 | 34.685.940 |
| Verðbréf með föstum tekjum | 74.402.932 | 1.706.302 | 76.109.234 |
| Veðlán | 1.069.495 | 0 | 1.069.495 |
| Bundnar innstæður hjá lánastofnunum | 2.975.503 | 0 | 2.975.503 |
| | 86.554.498 | 28.285.675 | 114.840.174 |

Erlendir gjaldmiðlar sundurliðast sem hér segir:

| | |
|-----------|------------|
| USD | 12.590.191 |
| EUR | 14.952.855 |
| DKK | 159.643 |
| NOK | 112.289 |
| SEK | 211.595 |
| GBP | 259.103 |
| | 28.285.675 |

Skýringar

12. Skuldir

| | 2011 | 2010 |
|-----------------------------------|------------------|------------------|
| Skuldir við lánastofnanir: | | |
| Staða afleiðusamninga | 1.237.478 | 5.953.420 |
| | <u>1.237.478</u> | <u>5.953.420</u> |
| Aðrar skuldir: | | |
| Ógreiddur kostnaður | 9.723 | 23.588 |
| Ógreidd opinber gjöld | 85.663 | 0 |
| Aðrar skammtímaskuldir | 83.747 | 80.969 |
| | <u>179.134</u> | <u>104.557</u> |
| Samtals | <u>1.416.612</u> | <u>6.057.977</u> |

13. Hreint ráðstöfunarfé og ráðstöfun

Í framsetningu sjóðstreymis er sala verðbréfa tekin með í innstreymi og þar með í ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum. Þessi framsetning gefur mun meira ráðstöfunarfé en uppspretta nýs fjár af rekstri sjóðsins gefur tilefni til. Til að fá hreint ráðstöfunarfé, þ.e. nýtt fé til fjárfestinga, er ráðstöfunarfé sýnt hér án sölu á verðbréfum. Heildarráðstöfunarfé sjóðsins þannig reiknað er 5.735,7 millj. kr. og skiptist milli deilda sjóðsins:

| Tryggingadeild: | 2011 | 2010 |
|--|------------------|-------------------|
| Ráðstöfunarfé: | | |
| Inngreiðslur án sölu verðbréfa | 14.067.565 | 11.923.909 |
| Útgreiðslur án verðbréfakaupa | (8.129.243) | (3.134.106) |
| Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum | 5.938.322 | 8.789.803 |
| Ráðstöfun ársins: | | |
| Kaup (sala) á verðbréfum með breytilegar tekjur, nettó | 1.378.950 | (2.448.952) |
| Kaup (sala) á verðbréfum með fastar tekjur, nettó | 4.812.922 | 16.885.547 |
| Aðrar fjárfestingar | 0 | 910.567 |
| | <u>6.191.872</u> | <u>15.347.162</u> |
| Lækkun á handbæru fé | (253.550) | (6.557.359) |

| Séreignardeild: | 2011 | 2010 |
|--|-------------------|-------------------|
| Ráðstöfunarfé: | | |
| Inngreiðslur án sölu verðbréfa | 205.393 | 224.576 |
| Útgreiðslur án verðbréfakaupa | (408.007) | (333.583) |
| Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum | (202.614) | (109.007) |
| Ráðstöfun ársins: | | |
| Kaup (sala) á verðbréfum með breytilegar tekjur, nettó | (529.447) | 781.775 |
| Kaup (sala) á verðbréfum með fastar tekjur, nettó | 326.834 | (890.782) |
| Aðrar fjárfestingar | 0 | 0 |
| | <u>(202.613)</u> | <u>(109.007)</u> |
| Hækkun (lækkun) á handbæru fé | 0 | 0 |

Skýringar

14. Aðrar upplýsingar

Sjóðurinn á ekki hlut í neinu félagi þar sem hann ber ótakmarkaða ábyrgð að undanskildum hlut í Greiðslustofu lífeyrissjóðanna sem er óverulegur.

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í erlendum framtakssjóðum. Greiðslur vegna skuldbindinganna geta að hámarki numið 4.800 millj. króna. Á móti koma endurgreiðslur frá sjóðunum þegar fjárfestingarnar eru seldar aftur.

Stöðugildi voru 10,1 í árslok. Heildarfjárhæð launa nam 74,9 millj. króna og launatengd gjöld 18 millj. króna.

Laun stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar á árinu sundurliðast þannig:

| | |
|--|--------|
| Anna María Kristinsdóttir | 214 |
| Ágúst Torfi Hauksson, stjórn og endurskoðunarnefnd | 346 |
| Björn Snæbjörnsson | 513 |
| Fjóla Björk Jónsdóttir, endurskoðunarnefnd | 117 |
| Guðrún Ingólfssdóttir | 513 |
| Sigurður Hólm Freysson, stjórn og endurskoðunarnefnd | 630 |
| Sigurður Jóhannesson, stjórn og endurskoðunarnefnd | 820 |
| Þórarinn G. Sverrisson | 641 |
| Kári Arnór Kárason, framkvæmdastjóri | 16.657 |
| Samtals | 20.451 |

Greiðslur til endurskoðenda á árinu voru 4.277 þús. kr. þar af voru 938 þús. kr. vegna innri endurskoðunar

15. Tryggingafræðileg úttekt

Tryggingafræðileg athugun var gerð á skuldbindingum Tryggingadeildar sjóðsins miðað við árslok 2011. Úttektin var gerð í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998. Í úttektinni er framlag ríkisins til jöfnunar örorkubyrði tekið með við mat á tryggingafræðilegri stöðu.

Í uppgjörinu er miðað við réttindakerfi sjóðsins. Áfallnar skuldbindingar Tryggingadeildar námu 132.523,2 milljónum króna, samanborið við 115.178,4 millj. króna eignir. Áfallin staða er því neikvæð um 17.344,8 milljónir eða 13,1%. Að teknu tilliti til mats á virði örorkuframlags, áætlaðra framtíðariðgjalda og þeirra skuldbindinga sem þær skapa nema heildareignir deildarinnar til tryggingafræðilegs uppgjörs 200.435,2 milljónir króna og heildarskuldbindingar nema kr. 216.757,2 millj. króna. Skuldbindingar nema þannig 16.322,0 milljónum króna hærrí fjárhæð en eignir og er tryggingafræðileg staða deildarinnar því neikvæð um 7,5%.

Áunnin réttindi voru skert um 6% á árinu. Tryggingafræðileg afkoma sjóðsins var jákvæð um 7.836,7 millj. króna og batnaði tryggingafræðileg staða úr -11,7% í -7,5%.

Breytingin sundurliðast þannig:

| Tryggingafræðileg afkoma árið 2011 | Áfallin skuldbinding | Framtíðar- skuldbinding | Heildar- skuldbinding |
|---|-------------------------|----------------------------|--------------------------|
| Eignir | | | |
| Samtals eign til tryggingafræðilegs uppgjörs 31.12.2011 | 115.178,4 | 85.256,8 | 200.435,2 |
| Eign til tryggingafræðilegs uppgjörs pr. 1.1.2011..... | (108.671,3) | (73.099,2) | (181.770,5) |
| Aukning á eign til tryggingafræðilegs uppgjörs | 6.507,1 | 12.157,6 | 18.664,7 |
| Skuldbindingar | | | |
| Skuldbindingar vegna lífeyris pr. 31.12.2011..... | 132.523,2 | 84.234,0 | 216.757,2 |
| Skuldbinding vegna lífeyris pr. 1.1.2011 | (126.588,5) | (79.340,7) | (205.929,2) |
| Aukning skuldbindinga á árinu | 5.934,7 | 4.893,3 | 10.828,0 |
| Breyting á tryggingafræðilegri stöðu | 572,4 | 7.264,3 | 7.836,7 |

Skýringar

Tryggingafræðileg úttekt (frh.)

Tryggingafræðileg staða 31.12.2011

| | Áfallin skuldbinding | Framtíðar- skuldbinding | Heildar- skuldbinding |
|--|-------------------------|----------------------------|--------------------------|
| Eignir | | | |
| Hrein eign til greiðslu lífeyris 31.12.2011..... | 113.309,6 | | 113.309,6 |
| Núvirði verðbréfa, hækkun | 3.084,5 | | 3.084,5 |
| Lækkun vegna fjárfestingargjalda | (1.215,7) | | (1.215,7) |
| Örorkuframlag | | 4.060,0 | 4.060,0 |
| Núvirði framtíðariðgjalda | | 81.196,8 | 81.196,8 |
| Eignir samtals | 115.178,4 | 85.256,8 | 200.435,2 |
| Skuldbindingar | | | |
| Ellilífeyrir | 106.956,8 | 63.231,3 | 170.188,1 |
| Örorkulífeyrir | 16.850,8 | 14.553,2 | 31.404,0 |
| Makalífeyrir | 7.553,2 | 3.915,6 | 11.468,8 |
| Barnalífeyrir | 150,4 | 1.270,7 | 1.421,1 |
| Rekstrarkostnaður | 1.012,0 | 1.263,2 | 2.275,2 |
| Skuldbindingar samtals | 132.523,2 | 84.234,0 | 216.757,2 |
| Skuldbindingar umfram eignir: (| 17.344,8) | 1.022,8 | (16.322,0) |
| Í hlutfalli af skuldbindingum: | (13,1)% | 1,2% | (7,5)% |

Kennitölur

| Skýring: | 2011 | 2010 | 2009 | 2008 | 2007 | |
|---|--------|--------|--------|---------|--------|--------|
| Tryggingadeild: | | | | | | |
| Nafnávöxtun | 5,20% | 6,17% | 1,93% | 0,21% | 5,26% | |
| Nafnávöxtun - 5 ára meðaltal | 3,73% | 5,81% | 8,20% | 11,37% | 13,83% | |
| Raunávöxtun..... 1 | -0,02% | 3,47% | -6,17% | -13,88% | -0,57% | |
| Raunávöxtun - 5 ára meðaltal | -3,63% | -2,02% | -0,10% | 3,74% | 8,71% | |
| Raunávöxtun - 10 ára meðaltal | 2,19% | 1,98% | 1,40% | 3,59% | 6,17% | |
| Rekstrarkostnaður sem hlutfall af eignum | 2, 10 | 0,17% | 0,10% | 0,07% | 0,08% | 0,12% |
| Fjárfestingargjöld sem hlutfall af eignum | 2 | 0,04% | 0,05% | 0,05% | 0,05% | 0,06% |
| Heildarkostnaður sem hlutfall af eignum | 2 | 0,22% | 0,15% | 0,11% | 0,13% | 0,19% |
| Samsetning eigna: 3 | | | | | | |
| Skráð verðbréf með breytilegum tekjum | 14% | 24% | 29% | 24% | 49% | |
| Skráð verðbréf með föstum tekjum | 64% | 65% | 54% | 40% | 44% | |
| Óskráð verðbréf með breytilegum tekjum | 18% | 8% | 12% | 6% | 4% | |
| Óskráð verðbréf með föstum tekjum | 1% | 0% | 0% | 0% | 1% | |
| Veðlán | 0% | 1% | 1% | 1% | 1% | |
| Aðrar eignir | 3% | 2% | 2% | 29% | 2% | |
| Skipting eigna eftir gjaldmiðlum: 4 | | | | | | |
| Eignir í íslenskum krónum | 75% | 74% | 62% | 68% | 63% | |
| Eignir í erlendum gjaldmiðlum | 25% | 26% | 38% | 32% | 37% | |
| Hlutfallsleg skipting lífeyris: 5 | | | | | | |
| Ellilífeyrir | 64,3% | 64,6% | 61,9% | 65,5% | 59,8% | |
| Örorkulífeyrir | 28,3% | 27,3% | 29,5% | 24,1% | 29,6% | |
| Makalífeyrir | 6,3% | 6,9% | 7,2% | 8,6% | 8,6% | |
| Barnalífeyrir | 1,1% | 1,1% | 1,4% | 1,8% | 2,0% | |
| Lífeyrisbyrði | 6 | 56,2% | 55,9% | 56,2% | 44,1% | 37,5% |
| Heildarfjöldi launagreiðenda á árinu | 2.556 | 2.488 | 2.376 | 2.566 | 2.896 | |
| Fjöldi sjóðfélaga | 7 | 18.320 | 18.415 | 18.186 | 19.165 | 21.298 |
| Fjöldi lífeyrisþega í lok ársins | 6.562 | 6.433 | 6.010 | 5.835 | 5.674 | |
| Hækkun(lækkun) iðgjalda frá fyrra ári | 9,7% | 4,8% | -2,8% | -8,3% | 15,3% | |
| Hækkun lífeyrisútgjalda | 9,1% | 8,9% | 17,4% | 7,2% | 4,7% | |
| Hækkun á hreinni eign til greiðslu lífeyris | 7,7% | 8,7% | 4,3% | 3,2% | 9,4% | |
| Eignir umfram heildarskuldbindingar | 8 | -7,5% | -11,7% | -10,8% | -6,9% | 2,2% |
| Eignir umfram áfallnar skuldbindingar | 9 | -13,1% | -14,2% | -12,3% | -7,0% | 8,1% |
| Starfsmannafjöldi | 10,1 | 10,3 | 10,3 | 10,3 | 11,6 | |
| Hækkun vísitölu neysluverðs | 5,23% | 2,61% | 8,63% | 16,36% | 5,86% | |
| Séreignardeild: | | | | | | |
| Safn I - nafnávöxtun | 9,9% | 16,9% | 20,5% | 26,2% | 12,9% | |
| Safn II - nafnávöxtun | 5,0% | 12,8% | 21,1% | 27,0% | 11,5% | |
| Safn III - nafnávöxtun | 8,3% | 8,9% | 18,6% | 25,0% | | |
| Safn I - 5 ára nafnávöxtun | 17,1% | 19,2% | 19,2% | 18,1% | 15,1% | |
| Safn II - 5 ára nafnávöxtun | 15,2% | 18,7% | 21,7% | 20,8% | 18,1% | |
| Safn I - raunávöxtun ársins..... | 4,4% | 13,9% | 10,9% | 8,5% | 6,7% | |
| Safn II - raunávöxtun ársins..... | -0,2% | 9,9% | 11,5% | 9,1% | 5,3% | |
| Safn III - raunávöxtun ársins..... | 2,9% | 6,1% | 9,2% | 7,4% | | |
| Safn I - 5 ára raunávöxtun | 8,8% | 10,4% | 10,1% | 10,3% | 9,9% | |
| Safn II - 5 ára raunávöxtun | 7,0% | 10,0% | 12,4% | 13,6% | 12,8% | |
| Hækkun höfuðstóls frá fyrra ári | 1,0% | 9,2% | 17,1% | 33,7% | 20,5% | |
| Heildarkostnaður sem hlutfall af eignum | 0,5% | 0,5% | 0,5% | 0,5% | 0,5% | |

Kennitölur

| Skýring: | 2011 | 2010 | 2009 | 2008 | 2007 |
|---------------------------------------|--------|--------|--------|--------|-------|
| Ávöxtun einstakra eignaflokka: | | | | | |
| <i>Nafnávöxtun:</i> | | | | | |
| Innlend hlutabréf | -1,4% | -14,2% | 1,2% | -50,1% | 6,2% |
| Erlend hlutabréf | 11,9% | 1,6% | -7,1% | 42,1% | -2,7% |
| Ríkistryggð skuldabréf | 9,6% | 17,4% | 13,8% | 20,3% | 6,2% |
| Önnur innlend skuldabréf | 5,8% | -4,3% | 0,8% | -24,7% | 11,7% |
| Erlend skuldabréf | -29,9% | -2,2% | 6,2% | 7,4% | 4,3% |
| Aðrar fjárfestingar | 1,6% | -4,9% | 10,0% | 43,7% | 3,3% |
| Skammtímaabréf | 2,4% | 2,7% | -10,1% | -4,7% | 7,3% |
| <i>Raunávöxtun:</i> | | | | | |
| Innlend hlutabréf | -6,3% | -16,4% | -6,8% | -57,1% | 0,3% |
| Erlend hlutabréf | 6,3% | -1,0% | -14,5% | 22,1% | -8,1% |
| Ríkistryggð skuldabréf | 4,2% | 14,4% | 4,8% | 3,4% | 0,3% |
| Önnur innlend skuldabréf | 0,5% | -6,7% | -7,2% | -35,3% | 5,5% |
| Erlend skuldabréf | -33,4% | -4,7% | -2,2% | -7,7% | -1,5% |
| Aðrar fjárfestingar | -3,4% | -7,3% | 1,3% | 23,5% | -2,4% |
| Skammtímaabréf | -2,7% | 0,1% | -17,2% | -18,1% | 1,4% |

Skýringar:

1. Raunávöxtun á meðaltali hreinnar eignar m.v. vísitölu neysluverðs.
2. Rekstrarkostnaður, fjármagnsgjöld og heildarkostnaður í hlutfalli af meðaltali hreinnar eignar.
3. Hlutfallsleg skipting á eignum sjóðsins í mismunandi eignaflokka í árslok.
4. Skipting á fjárfestingum sjóðsins í íslenskar krónur og erlenda gjaldmiðla án tillits til gjaldeyrisvarna.
5. Hlutfallsleg skipting á lífeyrisgreiðslum sjóðsins milli einstakra lífeyristegunda.
6. Lífeyrisgreiðslur sem hlutfall af iðgjöldum
7. Heildarfjöldi sjóðfélaga, sem greiddi til sjóðsins á árinu.
8. Heildareignir sjóðsins (eign í lok árs + verðmæti framtíðariðgjalda) í hlutfalli við heildarskuldbindingar hans skv. tryggingafræðilegri úttekt.
9. Eignir í lok árs í hlutfalli við áfallnar kuldbindingar í lok árs skv. tryggingafræðilegri úttekt.
10. Rekstrarkostnaður án sérstaks skatts á árinu 2011 er 0,10% í hlutfalli af meðaltali hreinnar eignar